

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi J.J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa [...]

w sprawie z powództwa J.J.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Apelacyjnego w [...], Prezesowi

Sądu Okręgowego w G., Prezesowi Sądu Apelacyjnego w [...], Prezesowi Sądu

Okręgowego w [...] i Prezesowi Sądu Okręgowego w S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2017 r.,

1. odrzuca skargę;

2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu wywołanym skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia;

3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] adw. P.S. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

UZASADNIENIE

Wszystkie wymogi formalne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. muszą być spełnione, aby pismo strony mogło być uznane za skargę. Brak któregośkolwiek z elementów konstrukcyjnych skargi jest brakiem istotnym, nieusuwalnym w postępowaniu naprawczym i powoduje jej odrzucenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2017 r., I CNP 17/17, nie publ.). Realizacja przesłanki uprawdopodobnienia szkody, jest konieczna, w przeciwnym razie mogłoby się okazać, że skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem zostanie przyjęta do merytorycznego rozpoznania, mimo że zaskarżone orzeczenie nie spowodowało szkody, albo wywołało skutki, które tylko w mniemaniu skarżącego stanowią o szkodzie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2017 r., V CNP 66/16, nie publ.). Przyjmuje się, że nieuzyskanie żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej nie zawsze prowadzi do powstania uszczerbku majątkowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r., IV CNP 25/16, nie publ.).

Przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaganie uprawdopodobnienia szkody jest spełnione wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające powstanie szkody (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2016 r., V CNP 49/16, nie publ.).

Skarżący nie uprawdopodobnił szkody, która, jego zdaniem, miała być spowodowana przez wydanie wyroku którego dotyczy skarga. Według skarżącego szkodę stanowi kwota 86 300 zł, na która składa się kwota 80 000 zł z tytułu zadośćuczynienia, które nie zostało zasądzone na jego rzecz oraz kwota 6 300 zł z tytułu obciążenia go kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W ocenie skarżącego, gdyby Sąd Apelacyjny nie dopuścił się uchybień, wówczas miałby szansę wykazać swoje roszczenie w stosunku do Skarbu Państwa i uzyskać zadośćuczynienie w kwocie 80 000 zł. Skoro powód J.J. dochodził w sprawie, której dotyczy skarga zadośćuczynienia w związku z krzywdą

jakiej miał doznać wskutek wadliwego i przewlekłego jego zdaniem prowadzenia procesów sądowych, które w konsekwencji doprowadzić miały do pogorszenia się stanu jego zdrowia, to uprawdopodobnienie wystąpienia szkody powinno polegać co najmniej na przedstawieniu stosownej dokumentacji medycznej z leczenia z okresu prowadzenia procesów sądowych oraz z chwili wniesienia powództwa o zasądzenie zadośćuczynienia z tego tytułu. Skarżący zaniechał przedłożenia jakiegokolwiek dokumentacji medycznej, jak również przytoczenia okoliczności, w świetle których w ogóle uprawdopodobniłby wystąpienie u niego krzywdy. Z kolei kwota zasądzonych - w wyniku przegranego procesu - kosztów procesu nie stanowi szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2008 r., I CNP 39/08, nie publ.).

Ponadto zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c. w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych, przy czym do wymogów konstrukcyjnych skargi - stosownie do art. 424⁵ § 1 pkt 5 - należy wykazanie, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający jej wniesienie. Niewykazanie, że zachodzi wyjątkowy wypadek, powoduje odrzucenie skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2008 r., I BU 4/08, OSNP 2010, nr 13-14, poz. 175). Spełnienie powyższego wymagania polega na zawarciu w skardze wyodrębnionej, juredycznej argumentacji przedstawiającej, jakie podstawowe zasady porządku prawnego lub konstytucyjne wolności albo prawa człowieka, zaskarżone orzeczenie narusza i wskazaniu na czym polegała obraza przepisów mających podstawowe znaczenie dla ich ochrony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 112). Każde bowiem wymaganie przewidziane w art. 424⁵ § 1 k.p.c. ma charakter samoistny, powinno być zatem spełnione samodzielnie,

niezależnie od innych wymagań (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2006 r., III CNP 62/06 nie publ.).

Skarżący także i temu wymaganiu nie sprostał, gdyż ograniczył się wyłącznie do stwierdzenia, że nie mógł wzruszyć zaskarżonego orzeczenia w drodze skargi kasacyjnej, bowiem ustanowiony w tym celu pełnomocnik z urzędu złożył opinię o braku podstaw do jej wniesienia. Niezależnie od tego, stwierdzić należy, że ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia skargi kasacyjnej (od orzeczenia, którego dotyczy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem), który jednak złożył opinię o braku podstaw do jej wniesienia, nie może samo przez się być traktowane jako wyjątkowy wypadek w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. Wszak stronie została udzielona pomoc prawna przez profesjonalnego pełnomocnika, który ocenił, iż orzeczenie, od którego przysługiwała skarga kasacyjna nie było dotknięte tego rodzaju wadliwościami, które uzasadniałyby jej wniesienie. Negatywne przewidywania profesjonalnego pełnomocnika co do szans uwzględnienia skargi kasacyjnej nie może być uznane za usprawiedliwione nieskorzystanie z tego środka, odpowiadające przesłance z art. 424¹ § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2017 r., II BP 5/16, nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Z tych względów skargę powoda J.J. należało odrzucić na podstawie art. art. 424⁸ § 1 i 2 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (j. t. Dz. U z 2016 r., poz. 1999, ze zm.) w zw. § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6, § 16 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801), w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714).

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w zw. z art. 135, art. 123 ust. 1 i art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2016, poz. 2261) oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 5 pkt. 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm.) w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2016, poz. 1668).